

udsættelser m.v. vil begrænse de hidtil påregnede kommunale merudgifter.

Regeringen har til erstatning for den oprindeligt anførte besparelse på folkeskolens område foreslået en forøgelse af de 0,6 mia kr. (jfr. nedenfor) til 0,7 mia kr., idet den har tilkendegivet, at den samtidig gennem forhandling vil søge opnået, at udgifterne til folkeskolen tilpasses det lavere elevtal, så vidt muligt uden afskedigelser, således at resourceforbruget følger børnetallet. Dette betyder efter regeringens beregninger en besparelse på ca. 100 mill. kr. i 1983.

Regeringen har i denne forbindelse tilkendegivet, at den under de kommende aftale/overenskomstforhandlinger vil lægge overordentlig megen vægt på at tilvejebringe en øget fleksibilitet i lærernes arbejdstilrettelæggelse med henblik på at reducere og helst undgå de afskedigelser, der ellers ville blive følgen af at holde standarden under faldende børnetal.

Med henblik herpå vil man især lægge vægt på

- 1) at der inden for undervisningsområdet i videst muligt omfang indgås aftale om kombinationsbeskæftigelse på områder, hvor dette endnu ikke er sket. Blandt sådanne områder kan særligt nævnes kommunale musikskoler, ungdomsskolen, seminarier og højskolen for legemsøvelser,
- 2) at der indgås aftale om afspadsring i kommende skoleår af læreres overtimer, således at antallet af særligt vederlagte overtimer nedbringes til et absolut minimum, og der herigennem skabes øgede muligheder for oprettelse af lærerstillinger,
- 3) at der i samme øjemed skabes øgede muligheder for adgang til ansættelse i deltidsstillinger og en fleksibel tilrettelæggelse af deltidslæreres tjeneste.

Ved akt 473 af 11. august 1982 reguleredes tilskuddet efter det da foreliggende skøn over pris- og lønudviklingen. Da der nu – som følge af indkomspolitikken – ventes en pris- og lønudvikling, der er ca. 3 pct. lavere, bør der ske en ændret regulering. Derfor nedsættes bloktilskuddene med 0,6 mia kr.

Indenrigsministeren har i den anledning givet tilsagn om, at det i et cirkulære, der udsendes hurtigst muligt til kommunerne, gøres klart, at kommunerne ikke skal finde

reale besparelser svarende til 0,6 mia kr., som henføres til en forventet lavere pris- og lønstigning. Denne del af beskæringen vil i stedet blive modregnet i den beskæring af tolvtedelsraterne, der vil blive søgt gennemført for at opsuge den likviditetsforøgelse, der vil følge af en lavere end budgetteret stigningstakt i de lønninger og priser, kommunerne skal betale i 1983. Der henvises til, at regeringen har tilkendegivet, at reduktionen af tolvtedelsraterne for 1983 ikke vil forrykke kommunernes likviditet.

Såfremt skatteindtægter og udgifter i 1983 bliver, som det må forventes, vil kommunerne ved november-afregningen i 1984 skulle tilbagebetale ca. $\frac{3}{4}$ mia kr. til statskassen. Hvis regeringens bebudede forslag om vedligeholdelsesfradrag vedtages, vil beløbet dog blive reduceret til $\frac{1}{4}$ mia kr.

Regeringen påregner derudover at stille forslag om en yderligere reduktion af bloktilskuddet på 3 mia kr. i 1984, hvilket vil forudsætte en yderligere tilpasning af de kommunale budgetter. Som det fremgår af spareplanen, bidrager de allerede tagne initiativer til denne tilpasning med 1,3 mia kr.

Iværksættes der ikke yderligere spareinitiativer, vil kommunerne altså – som følge af bloktilskudsnedsettelsen og indkomspolitikens konsekvenser i 1983 – skulle finansiere ca. 2 mia kr. mere ved skatteudskrivning svarende til en skattestigning på knap 1 pct.

Regeringen har fremhævet, at den vil iværksætte følgende foranstaltninger med henblik på så vidt muligt at undgå en skattestigning som følge heraf:

- 1) Holde et møde inden jul med de kommunale organisationer om den kommunale budgetsituation for 1984. På dette møde vil regeringen søge at finde en løsning på vanskeligt stillede kommuners likviditetsproblemer.
- 2) Holde et møde med de kommunale organisationer omkring 1. april med henblik på at drøfte cirkulæresaneringen og de forslag, som kommunerne har sendt til regeringen.
- 3) Give en redegørelse i folketinget inden 1. maj om arbejdet med sanering og forenkling af bekendtgørelser, cirkulærer, ophævelse af standarder og normer m.v.
- 4) Herudover vil regeringen fortsat arbejde på at formindske kravene til kommunerne